

**Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga**

Lietuvos sveikatos mokslų universitetas (toliau – LSMU) pagal Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano intervencinę priemonę „Parodomieji projektai ir informavimo veikla“ tęsia projekto **„Fitogeninių preparatų kompozicijų panaudojimas melžiamų karvių didžiojo prieskrandžio mikrobiotos optimizavimui, produkcijos didinimui ir sveikatingumo gerinimui“** Nr. 23PA-KK-23-1-05574-PR001 įgyvendinimą. 2025 m. gruodžio mėn. vyko tretieji nuotoliniai dalijimosi ūkininkavimo patirtimi grupių narių susitikimai, kurių metu LSMU mokslininkai su projekte dalyvaujančiais ūkio subjektais ir jų atstovais aptarė paruošiamuosius darbus parodomąjo bandymo įdiegimui, karvių atrankos aspektus, taip pat parodomąjo bandymo vykdymui reikalingas įsigyti priemones ir atlikti tyrimus.

Susitikimų metu pabrėžta fitogeninių medžiagų reikšmingumo įtaka ūkininkavimui be streso galimybė, naudojant natūralius fitogeninius kompozicijų derinius (galinčius veikti kaip antioksidantai) prisidėti ir prie Europos žaliojo kurso strategijos, saugant aplinką ir gamtą. Be to, optimizuojant karvių fiziologinius procesus, gali būti eliminuojama ir susirgimų tikimybė, mažinamos neigiamos pasekmės gyvulio sveikatai, gerovei bei produktyvumui. Taip pat pristatyti bendri ir detalūs apžvalginės, projekte dalyvaujančių ūkių, statistinės analizės (galvijų skaičius, karvių dalis, veislių pasiskirstymo pagal regionus specifika (klimatinių sąlygų, geografinės vietos, ūkių individualumo įtaka), amžių ir kt.) duomenys, bendros pieno primilžių Europos sąjungos (toliau – ES) šalyse ir pieno ūkių struktūros kaitos tendencijos bei situacija Lietuvoje, bandymų ir mėginių pasiskirstymo aspektai tarp projekte dalyvaujančių ūkio subjektų ir mėginių ėmimo metodikos aptarimas. Be to LSMU mokslininkai suteikė žinių apie melžiamų karvių didžiojo prieskrandžio turinio tyrimo svarbą, turinio ėmimo ir transportavimo metodikos ypatumus bei projekto metu tiriamus ir analizuojamus mikrobiologinius ir biocheminius rodiklius bei turinio mikrobiotos sąveikos tarpusavyje ir su šeimininku reikšmę ir jos įtaką produkcijai (pienas, mėsa), imuniniam atsakui bei gyvūno reprodukcijos ir augimo profiliams. Vykdamas pieno rodiklių tyrimų aptarimą pristatyta pieno kokybinių ir sudėties rodiklių analizė, įskaitant pieno riebalų rūgščių tyrimus. Akcentuota įvairių veiksnių įtaka riebalų rūgščių kiekio kaitai piene (pašarai, šėrimo racionas, šėrimo būdas, pašarų kokybė, genetika, karvės veislė, laktacija, aplinkos sąlygos, stresas, melžimas ir kt.) ir šių pieno riebalų rūgščių analizės galimybių spektras. Aptariant numatytus ištirti kraujo rodiklius, akcentuotas karvių kraujyje pasirinktų tirti biožymenų tikslingumas, įgalinantis gauti naudingos informacijos vertinant karvių bandos sveikatingumą.

Iš viso projekto dalijimosi ūkininkavimo patirtimi grupių narių susitikimuose dalyvavo daugiau nei 50 suinteresuotų atstovų iš įvairių ūkių subjektų.

Tolimesnės projekto žinios ir duomenys bus pateikiami suplanuotuose informavimo renginiuose (seminarai, lauko dienos) ir dalijimosi ūkininkavimo patirtimi grupių narių susitikimuose. Projektas yra finansuojamas iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtros ir Lietuvos valstybės biudžeto lėšų. Dėl išsamesnės informacijos projekto įgyvendinimo klausimais prašome kreiptis į projekto administratorių prof. dr. Vaidą Oberauską (el. paštas vaidas.oberauskas@lsmu.lt) arba LSMU Veterinarijos tęstinio mokymo ir konsultavimo centro vadovą dr. Giedrį Palubinską (mob. 0 616 19245, el. paštas giedrius.palubinskas@lsmu.lt).